nieuws

Illegale vernietiging plattelandsnatuur neemt toe

nieuws

De afgelopen zes jaar zijn er in Vlaanderen meer bosjes, grachten en beschermde houtkanten illegaal vernietigd dan voordien. Dat bericht VRT NWS op basis van opgevraagde cijfers bij de Natuurinspectie. Sinds 2020 verdween er in totaal 196 kilometer aan kleine landschapselementen.

18 MEI 2026

Ruben De Keyzer

Lees meer over:
natuur
biodiversiteit

Wie beschermde natuur illegaal vernietigt, moet die in principe herstellen. Maar een volwaardig herstel kan honderden jaren duren. Volgens VRT NWS zijn de inbreuken te wijten aan veranderende landbouwpraktijken. Landbouwers vervangen hun heggen door prikkeldraad en hebben veel minder hout nodig uit bosjes. De voorbije 250 jaar verloor Vlaanderen twee derde van zijn houtkanten.

Van meidoorn naar prikkeldraad

Landbouworganisatie Boerenbond beaamt dat veranderende landbouwpraktijken een rol spelen. “Wat betreft de landschapselementen zien we inderdaad dat sinds de Tweede Wereldoorlog de meidoornhagen doorheen de jaren zijn gewisseld voor andere omheiningen omdat dat toch ook wel wat onderhoud vraagt”, zegt woordvoerder Tessa De Prins aan VILT.
Het dalend aandeel grasland, kan volgens De Prins door de afbouw van de rundveestapel komen. “Hierdoor is er minder nood aan grasproductie en kan een landbouwer de keuze maken om het grasland om te zetten naar een akkerperceel. Er bestaat eigenlijk niet meteen zoiets als ‘waardevol grasland’. Er is wel ‘historisch permanent grasland’ en ‘ecologisch kwetsbaar en blijvend grasland’ die beiden strikt beschermd zijn. Deze zijn verboden om te wijzigen of kennen een vergunningsplicht”, stelt ze.

Gevolgen voor natuur en voor dader

Toch weerhoudt dat sommigen er niet van om waardevolle natuur te vernietigen. Kleine landschapselementen zoals heggen en bomenrijen werden in 2025 de helft meer vernietigd dan in 2019. Bovendien worden er hectaren aan vegetatie op heide, moeras en vennen vernietigd zonder vergunning.
Volgens VRT NWS kan de stijging niet aan het aantal controles liggen, want die bleef volgens het agentschap Natuur en Bos gelijk. De teloorgang van landschapsnatuur leidt tot aanzienlijk biodiversiteitsverlies. Volgens ANB kan dit vaak onomkeerbaar zijn.

Illegaal natuur vernietigen, blijft ook voor de dader niet zonder gevolgen. Op straffe van een dwangsom is bij rechterlijk bevel al 85 procent van alle natuur hersteld die in 2025 illegaal vernietigd werd. Maar omdat het tot honderden jaren kan duren voor de oorspronkelijke natuurwaarde opnieuw bereikt is, wordt in sommige gevallen een extra financiële compensatie gevraagd. Het kan ook dat herstel van de schade niet hoeft, indien er na de feiten nog een vergunning volgt.

Brouns: "Geen significante trend"

Vlaams minister van Omgeving en Landbouw Jo Brouns (cd&v) reageert bij VRTNWS dat de cijfers van de laatste jaren "geen significante trend" tonen. Volgens hem gebeurde de registratie in vroegere jaren minder accuraat in vergelijking met de laatste jaren. De minister benadrukt dat hij de bescherming van waardevolle plattelandsnatuur "een absolute prioriteit" vindt.
Vlaams parlementslid Mieke Schauvliege (Groen) noemt de bescherming van waardevolle natuur in Vlaanderen "ondermaats". "Uit de evaluatie van de toestand van de natuur in Vlaanderen blijkt nu al dat vooral soorten van het agrarisch landschap achteruitgaan. We moeten dus heel veel zorg dragen voor deze elementen en ze herstellen en versterken in plaats van ze te laten verdwijnen", zegt ze aan VRT NWS.

nieuws

Natuurbeheerplannen blijven vragen oproepen

21 NOVEMBER 2025

Boerenbond: "Pas natuurbeheer in bedrijfsvoering"

Boerenbond stelt dat landbouwers er alle belang bij hebben om zo natuurvriendelijk mogelijk te werken, en dat ze dat ook willen. "Maar het moet uiteraard passen binnen hun bedrijfsvoering", zegt woordvoerder Tessa De Prins aan VILT. "Ze botsen ook vaak op regels, kosten en onzekerheid. Biodiversiteit mag geen bedreiging zijn, daarom pleiten we ook voor de mogelijkheid van tijdelijke natuur. Landbouwers twijfelen soms om natuur op hun terrein te ontwikkelen omdat ze bang zijn dat dit hun bedrijfsvoering of vergunningen kan beperken."
Het voorstel van Boerenbond voor dit statuut 'tijdelijke natuur' zou de onzekerheid in landbouwgebied deels moeten wegnemen. "Als de landbouwer eigenaar blijft van de natuur op zijn grond, geeft dat meer zekerheid en kan het aanzetten om hagen, heggen, houtkanten en andere natuur aan te leggen. Het is aan de landbouwer zelf om te kiezen waar hij op zijn terrein inzet op biodiversiteit. Landbouwers die extra inspanningen doen voor natuur, mogen daar niet voor afgestraft worden. Terwijl op dit moment de strenge juridische bescherming van natuur vaak nog een drempel is om hiermee aan de slag te gaan", legt ze uit.

Goede voorbeeld

"We merken dat wanneer landbouwers extra begeleid worden in de mogelijkheden die er zijn om financieel en in het onderhoud ondersteund te worden, zich dit ook weerspiegelt in stijgende cijfers", tekent De Prins nog op. "Er zijn ook al veel succesvolle projecten rond akkervogelbeheer, bloemenranden, ecoregelingen en houtkantenbeheer."
Volgens De Prins zijn er zo nog voorbeelden van landbouwers die wel het goede voorbeeld geven. "We zien bij de beheerovereenkomsten voor het onderhoud van kleine landschapselementen een opvallende groei", zegt ze. "Zo steeg vooral het aantal knotbomen onder beheerovereenkomst van 14.000 knotbomen naar bijna 20.000 knotbomen in één jaar tijd. Het areaal houtkanten nam toe tot 16 hectare, heggen tot 95 kilometer en hagen tot 433 kilometer."

Uitgelicht

Project '(On)kruidenthee' : "Win-win voor boer en biodiversiteit"

nieuws

Landbouwers kunnen binnenkort deelnemen aan het pilootproject '(On)kruidenthee: van boeren voor natuur'. Het initiatief biedt boeren de kans om kruiden en inheemse planten te...

13 JANUARI 2026

Lees meer

Bron: VRT NWS, eigen berichtgeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada